

аналіз конкретних освітніх методів (дискусій, дебатів, колаборацій, коучінгу, тренінгу);

розробка необхідного навчально-методичного забезпечення; формулювання рекомендацій для офіцерського складу на навчальних курсах, які здійснюють виховання курсантів-прикордонників.

Формування гендерної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників з метою забезпечення інформаційної безпеки прикордонного відомства можливе за умови активної діяльності усіх учасників цього процесу: науково-педагогічних працівників, курсантів-прикордонників та офіцерів-вихователів. Важливою умовою ефективності цієї діяльності є прийняття та сприйняття гендерної соціалізації особистості, участь в інформаційних заходах.

Список використаних джерел

1. Зернецька О. Гендерна політика у сфері академічної науки. *Політичний менеджмент*. 2008. № 5. С. 116–127.

2. Дубчак Н. І. Жінки у Збройних Силах України: проблеми гендерної політики. *Стратегічні пріоритети*, № 4 (9), 2008 р. С. 187–192.

3. Gender makes sense: the way to improve your mission / Civil-Military Cooperation Centre of Excellence / edited by Bert Kuijpers. Netherlands, 2008. 50 p.

Балендр Андрій Васильович,

доцент кафедри іноземних мов Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького,
доктор педагогічних наук, доцент

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ПРИКОРДОННИКІВ ПРОВІДИТИ СПІВБЕСІДУ ІЗ ЖЕРТВАМИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Торгівля людьми вважається одним з найсерйозніших порушень прав людини. Воно може відбуватись як в межах країни, так і за її кордонами. Прикордонний контроль та систематичні перевірки відіграють важливу роль та надають можливість для втручання у процес запобігання торгівлі людьми та боротьби з цим явищем. Країни-члени Європейського Союзу (ЄС) зобов'язані запроваджувати відповідні механізми з метою попередньої ідентифікації, надання допомоги й підтримки жертвам торгівлі людьми. Ці завдання рекомендується виконувати у співпраці з відповідними організаціями, які надають підтримку. Оскільки прикордонний контроль може відігравати важливу роль в ідентифікації потенційних і фактичних жертв торгівлі людьми, європейська агенція прикордонної і берегової охорони Фронтекс за допомогою намагається підтримати країни-члени ЄС у виконанні цього складного завдання [1]. Прикордонник повинен володіти спеціальними навичками для ефективного запобігання та

боротьби з торгівлею людьми. Підготовка повинна формувати практичні навички прикордонників, відповідно до обсягу їх службових обов'язків, зосереджувати їх увагу на важливості усвідомлення проблеми торгівлі людьми, ідентифікації та проведенні інтерв'ювання потенційних жертв і злочинців.

Нині спільні операції, спільне патрулювання та робота в пунктах пропуску на зовнішніх кордонах ЄС відбувається англійською мовою, що передбачає й організацію спільної професійної підготовки європейських прикордонників цією ж мовою. Тому, особливий інтерес викликають можливості європейської системи підготовки персоналу прикордонного відомства для організації порівняльно-педагогічних досліджень і впровадження передового досвіду в освітній процес вітчизняних прикордонних закладів освіти.

Так, агенцією Фронтекс розроблено посібник «Основні права, вразливі групи та захист дітей» для тренерів з питань дотримання основоположних прав людини, який сприяє підвищенню обізнаності та визначає гармонізовані принципи щодо дотримання основних прав. Агенція сприяє проведенню підготовки з фундаментальних прав на національному рівні шляхом надання експертної підтримки та підготовки національних тренерів. Особлива увага приділяється особливим вимогам, встановленим у контексті захисту дітей. Крім того, розроблено загальний модуль електронного навчання з основних прав та міжнародного захисту разом з Європейським офісом підтримки надання притулку та Агентством з дотриманням основоположних прав.

Важливе місце у підготовці прикордонників до вирішення питань, які виникають під час виконання службових обов'язків у підрозділах охорони кордону займають рольові та моделюючі ігри. Так, *рольова гра* – це навчальна гра, в ході якої учасники імітують реальну ситуацію через виконання визначених ролей. Мета рольової гри полягає в набутті досвіду поведінки чи ставлення, а також певних навичок. Кожний учасник повинен знати ідею ролі та мету рольової гри взагалі. Рольову гру використовують як найбільш ефективний засіб наочного висвітлення змісту та суті тематики. *Моделююча гра* – навчальна гра, в ході якої учасники створюють певні моделі, алгоритми дій. На відміну від попереднього типу, дана гра не вимагає від учасників входження в роль, вона потребує аналізу певної життєвої ситуації чи проблеми та визначення потрібних кроків для її вирішення [2]. Також застосовуються *навчання на основі сценаріїв*, або навчання на основі завдань. Курсанти занурюються у ситуації, де вони мають змогу відпрацювати практичні навички, вчитись на власних помилках і отримують цінний досвід. *Змодельована ситуація* – цей метод означає імітацію події, випадку або процесу шляхом її реконструкції чи побудови. На практиці це означає створення навчальної ситуації, що максимально повно відповідає реальній обстановці, у якій знадобляться навички, які здобуває студент. Цей метод найчастіше

використовується в оперативному середовищі. *Постановка* – це стисле інсценування, що розігрується за підготовленим сценарієм. У постановці інсценуються випадки, у яких розігрується певна проблема або ситуація [3]. Під час проведення занять з іноземної мови з тематики запобігання торгівлі людьми доречно створювати моделі безпечної поведінки після розгляду конкретних ситуацій.

Список використаних джерел

1. Directive 2011/36/EU of the European Parliament and of the Council. *Official Journal of the European Union*. Article 11. URL: http://www.emnbelgium.be/sites/default/files/publications/directive_2011-36-eu.pdf.

2. Методичні рекомендації щодо проведення інформаційної кампанії до всесвітнього дня протидії торгівлі людьми в закладах освіти. URL: <https://globyne-osvita.gov.ua/protidiya-torgivli-ljudmi-16-28-46-20-02-2020/>.

3. Балендр А. Професійна підготовка фахівців з охорони кордону в країнах Європейського Союзу: теорія і практика : монографія. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2020. 504 с.

Барко Вадим Іванович,

головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення Державного науково-дослідного інституту МВС України, доктор психологічних наук, професор;

Барко Вадим Вадимович,

старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення Державного науково-дослідного інституту МВС України, кандидат педагогічних наук;

Остапович Володимир Петрович,

завідувач науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення Державного науково-дослідного інституту МВС України, доктор юридичних наук, старший дослідник

ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Світові тенденції розвитку країн в останні десятиріччя ознаменувалися істотними зрушеннями в розумінні рівності потенційних можливостей чоловіків і жінок, а також проблем забезпечення цієї рівності в постіндустріальному суспільстві. Неупереджене ставлення до особистості незалежно від статі сприймається як невід’ємна складова демократизації та сталого розвитку будь-якого суспільства. Україна, яка обрала стратегію європейського вибору, перебуває на етапі становлення та розвитку